

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0300 OSLO

Janne Pedersen

02.07.04

JP/5213/04/833

Vedrørende innføring av konkurranse om persontransport på jernbane. Høring av forslag til regulering

Vi viser til Deres brev av 07.05.04 vedrørende høring av forslag til regulering av konkurranseutsetting av persontransport på jernbane.

Overordnet målsetning og krav til kvalitet på tilbudet

Forbrukerrådet finner det betryggende at departementet gir uttrykk for en overordnet målsetning om å opprettholde et kundevennlig transportsystem og at regjeringens målsetning fra Nasjonal Transportplan 2006-2015 om å sikre passasjerene et kvalitativt minst like godt eller bedre tilbud enn tidligere blir videreført. Etter vårt syn er det svært viktig at dette også kommer til uttrykk i forslaget til regulering. Når det gjelder de overordnede målsetningene, så har vi tillit til at disse vil gjenspeiles i de konkrete kvalitetskravene i de anbudsdokumenter som departementet utarbeider. Dette kan også sikres ved en stor grad av brukermedvirkning i prosessen. For å gi størst mulig sikkerhet for gjennomføring av overordnede målsetninger, er det imidlertid Forbrukerrådets syn at rammebetingelsene for anbudet også bør fastsettes i forskrift. Det er naturlig at dette følges opp gjennom sanksjonsmuligheter som sikrer at operatørene opprettholder krav i henhold til anbudet og det vil være ønskelig at departementet vurderer en lovfestelse av slike sanksjonsmuligheter.

Passasjerrettigheter og klageordninger

Når det gjelder passasjerenes rettigheter i forhold til operatørene, så er det i forslaget til regulering ikke lagt opp til en lovfestelse av rettigheter. Til sammenlikning har EU-kommisjonen lagt frem forslag om regler for passasjerrettigheter på internasjonale togreiser i Jernbanepakke III. Forslaget innebærer til dels svært detaljerte regler om rettigheter og plikter for passasjerene og bidrar etter vårt syn til en nødvendig klarhet og forutberegnelighet på dette området. For å sikre passasjerenes rettigheter også på nasjonalt plan, foreslår Forbrukerrådet at

det fastsettes lovhjemmel for passasjerrettigheter og at rettigheter og plikter fastsettes nærmere i forskrift.

Forbrukerrådet har lang erfaring med deltakelse i en rekke klageordninger på ulike forbrukerrettslige områder. På bakgrunn av dette har vi tidligere i høring til Jernbanepakke III fremmet forslag om opprettelse av en nasjonal klagenemnd på passasjerrettigheter. Vi vil igjen understreke behovet for et slikt klageorgan og finner det naturlig at eksistensen av en slik nemnd kommer til uttrykk i en lovregulering av persontransport på jernbane. Som en sikkerhet for at operatørene deltar i en klageordning bør etter vårt syn også krav til deltakelse i nemnden lovreguleres. Vi vil for øvrig vise til Forbrukerrådets høringsuttalelse til Jernbanepakke III i brev til Samferdselsdepartementet av 05.04.04.

Garanti for opprettholdelse av driften

Forbrukerrådet er positiv til at det legges opp til langsiktighet ved konkurranseutsettelsen ved at det inngås langvarige kontrakter med operatørene. Dette vil etter vårt syn kunne bidra til kontinuitet i driften. Vi ser imidlertid behovet for at det blir sikret en opprettholdelse av driften i hele driftsperioden. Vi ber derfor departementet om å vurdere innføring av lovfestede garantiordninger for sikring av driften.

Med hilsen
for FORBRUKERRÅDET

Erik Lund Isaksen

Terje Sørensen